

بسمه تعالی

“با صلوات بر محمد و آل محمد”

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت کشور
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - وزارت نیرو
سازمان برنامه و بودجه کشور

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۰/۹/۲۴ به پیشنهاد بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران (با همکاری سازمان مدیریت بحران کشور و تأیید هیئت امنای صندوق بیمه حوادث طبیعی ساختمان) و به استناد ماده (۱۵) قانون تأسیس صندوق بیمه همگانی حوادث طبیعی - مصوب ۱۳۹۹، آیین نامه اجرایی قانون یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی قانون تأسیس صندوق بیمه همگانی حوادث طبیعی

فصل اول - کلیات و تعاریف

- ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:
- ۱- قانون: قانون تأسیس صندوق بیمه همگانی حوادث طبیعی - مصوب ۱۳۹۹.
 - ۲- صندوق: صندوق بیمه حوادث طبیعی ساختمان.
 - ۳- بیمه مرکزی: بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
 - ۴- حوادث طبیعی: حوادث مندرج در ماده (۱) قانون از جمله زلزله، سیل، طوفان، صاعقه، سنگینی برف، رانش زمین، ریزش کوه و دریالرز (سونامی).
 - ۵- واحد مسکونی: هر واحد ساختمانی با کاربری مسکونی که دارای انشعاب قانونی برق برای مصارف خانگی می باشد.
 - ۶- واحد غیر مسکونی: هر واحد ساختمانی با کاربری غیر مسکونی (تجاری، اداری (عمومی)، صنعتی و کشاورزی) که دارای انشعاب قانونی برق می باشد.
 - ۷- حق بیمه: وجوهی که به موجب قانون بابت پوشش بیمه پایه توسط بیمه گذاران و دولت حسب مورد پرداخت می شود.

- ۸- بیمه پایه: پوشش بیمه‌ای که صندوق به موجب مقررات مربوط متعهد به ارائه آن به بیمه‌گذار می‌باشد.
- ۹- مالک: هر شخص حقیقی یا حقوقی که سند یا مدارک اثبات‌کننده دال بر مالکیت وی باشد.
- ۱۰- بیمه‌گذار: هر شخص حقیقی یا حقوقی مالک واحد مسکونی یا غیرمسکونی که مکلف به پرداخت حق بیمه مندرج در قبض برق خود می‌باشد.
- ۱۱- ذی‌نفع بیمه پایه: بیمه‌گذار، وراث قانونی یا قائم‌مقام قانونی وی که خسارت مالی به او پرداخت می‌شود.
- ۱۲- سامانه: سامانه ارائه خدمات بیمه پایه حوادث طبیعی ساختمان.
- ۱۳- خسارت مالی: هزینه‌های مربوط به بازسازی و یا تعمیر واحد مسکونی یا غیرمسکونی و سهم آنها از مشاعات ناشی از حوادث طبیعی که صندوق با رعایت حداکثر تعهد مقرر در آیین‌نامه اجرایی ماده (۲) قانون متعهد به جبران آن است.
- ۱۴- حساب ویژه: حساب ویژه حوادث طبیعی موضوع ماده (۵) قانون که توسط بیمه مرکزی ایجاد و اداره می‌شود.

فصل دوم - تکالیف صندوق و دستگاه‌های ذی‌ربط در خصوص بیمه پایه

- ماده ۲- صندوق موظف است با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط، سامانه را به صورت برخط با امکان ارتباط با سامانه خدمت‌رسانی این دستگاه‌ها طراحی و ایجاد کند. دستگاه‌های موضوع ماده (۲) قانون مدیریت بحران کشور - مصوب ۱۳۹۸ - موظفند کلیه اطلاعات مورد نیاز صندوق در چهارچوب این آیین‌نامه را از طریق سامانه مذکور برای صندوق ارائه نمایند.
- تبصره - صندوق موظف است دسترسی بیمه مرکزی به سامانه را فراهم نماید. بیمه مرکزی دسترسی شرکت‌های بیمه ارائه‌دهنده خدمات بیمه تکمیلی به اطلاعات را از طریق سامانه فراهم می‌کند.
- ماده ۳- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است حداکثر تا نیمه شهریور ماه هر سال اطلاعات بیمه‌گذاران تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور و یا سایر افرادی که از پرداخت حق بیمه پایه ناتوان هستند را از طریق سامانه به صندوق ارسال نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۴- وزارت نیرو و شرکت‌های توزیع نیروی برق موظفند از طریق ایجاد دسترسی به اطلاعات سامانه مشترکین، اطلاعات مربوط به کلیه واحدهای مسکونی و مشاعات که به آنها انشعاب قانونی برق داده شده است و تغییرات بعدی آن را به ترتیبی که بین وزارت نیرو و صندوق توافق می‌شود، از طریق سامانه در اختیار صندوق قرار دهند.

ماده ۵- صندوق موظف است:

۱- پس از دریافت اطلاعات موضوع مواد (۳) و (۴) این آیین‌نامه، حداکثر حق بیمه پایه هر واحد مسکونی را تا پایان شهریور ماه هر سال با رعایت آیین‌نامه موضوع ماده (۲) قانون برای پیشنهاد درج در لایحه بودجه سنواتی تعیین و به سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام نماید.

۲- بر اساس اطلاعات موضوع مواد (۳) و (۷) این آیین‌نامه، سهم دولت از حق بیمه پایه واحد مسکونی و همچنین تعهد دولت از محل آیین‌نامه اجرایی تبصره (۲) ماده (۴) قانون را تا پایان شهریورماه هر سال محاسبه و برای درج در لایحه بودجه سنواتی به سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام نماید.

۳- حداکثر تعهد صندوق و سهم بیمه‌گذاران واحدهای مسکونی از حق بیمه پایه بر اساس ارقام مندرج در قوانین بودجه سنواتی را از طریق سامانه به وزارت نیرو و شرکت‌های توزیع نیروی برق اعلام کند. درج اطلاعات مذکور در سامانه و قبض برق هر واحد مسکونی به منزله تعهد صندوق جهت جبران خسارت مالی از محل بیمه پایه حوادث طبیعی ساختمان است.

ماده ۶- در اجرای تبصره (۱) ماده (۴) قانون، سهم بیمه‌گذار و سهم دولت از حق بیمه پایه واحدهای مسکونی به شرح جدول زیر تعیین می‌شود:

سال	اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	ششم	هفتم	هشتم	نهم	دهم و بعد
سهم بیمه‌گذار (%)	۱۰	۱۵	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰
سهم دولت (%)	۹۰	۸۵	۸۰	۷۰	۶۰	۵۰	۴۰	۳۰	۲۰	۱۰

ماده ۷- وزارت نیرو و شرکت‌های توزیع نیروی برق موظفند با رعایت ماده (۶) این آیین‌نامه، صددرصد (۱۰۰٪) حق بیمه پایه سهم بیمه‌گذاران واحدهای مسکونی را ضمن درج در قبوض برق هر واحد مسکونی (اعم از کاغذی و الکترونیکی یا ارسال از طریق پیامک)، بلافاصله پس از وصول، به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند. خزانه‌داری کل کشور موظف است ظرف یک‌هفته پس از وصول، مبالغ حق بیمه مذکور را به حساب صندوق واریز کند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

تبصره ۱- وزارت نیرو و شرکت‌های توزیع نیروی برق مکلفند اطلاعات مشترکین برق واحدهای مسکونی را که حق بیمه پایه خود را پرداخت کرده‌اند به ترتیبی که بین وزارت نیرو و صندوق توافق می‌شود، از طریق سامانه به صندوق ارسال نمایند.

تبصره ۲- وزارت نیرو و شرکت‌های توزیع نیروی برق مکلفند نسبت به صدور قبض برق و دریافت حق بیمه سهم بیمه‌گذاران کم‌مصرف که مشمول معافیت پرداخت هزینه برق مصرفی بوده ولی جزء گروه‌های هدف موضوع تبصره (۲) ماده (۴) قانون نمی‌باشند، اقدام و وجوه دریافتی را به ترتیب مقرر در این ماده به خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند.

ماده ۸- سهم دولت از حق بیمه پایه واحد مسکونی با رعایت ماده (۶) این آیین‌نامه، در ابتدای هر سال از محل اعتبار موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰- و همچنین کل حق بیمه سالانه مشمولین تبصره (۲) ماده (۴) قانون از محل اعتبار موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰- و اعتبارات موضوع مواد (۱۶) و (۱۷) قانون مدیریت بحران کشور - مصوب ۱۳۹۸- تأمین و مستقیماً به حساب صندوق واریز می‌شود.

فصل سوم- تکالیف صندوق و بیمه مرکزی در رسیدگی به خسارت مالی

ماده ۹- صندوق موظف است پس از وقوع حوادث طبیعی منجر به خسارت مالی، نسبت به اعزام کارشناس به محل حادثه اقدام و با رعایت دستورالعمل نحوه رسیدگی و پرداخت خسارت مالی، میزان خسارت مالی واردشده به هر واحد مسکونی را تعیین و تعهدات خود را با رعایت حداکثر تعهد تعیین‌شده در آیین‌نامه اجرایی ماده (۲) قانون، ظرف دو هفته از تاریخ وقوع حادثه به ذی‌نفع بیمه پایه ایفا کند.

تبصره- دستورالعمل نحوه رسیدگی و پرداخت خسارت مالی ظرف یک ماه از تاریخ تصویب این آیین‌نامه، توسط صندوق تهیه و به تصویب هیئت امنای می‌رسد.

ماده ۱۰- حداکثر مبلغ ریالی تعهد سالیانه صندوق در قبال هر واحد مسکونی به ازای هر حادثه است و در صورت وقوع مجدد حوادث طبیعی، صندوق تا سقف موضوع ماده (۲) قانون و آیین‌نامه اجرایی آن تعهد خواهد داشت.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۱۱- چنانچه یک واحد مسکونی پوشش بیمه تکمیلی حوادث طبیعی موضوع قانون را از یکی از شرکت‌های بیمه داشته باشد، خسارت‌های مالی مربوط تا سقف تعهدات بیمه پایه توسط صندوق جبران و مابه‌التفاوت آن از محل پوشش بیمه تکمیلی مذکور و براساس ضوابط و مقررات مربوط پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۲- هیئت عامل صندوق می‌تواند پس از تأیید هیئت امنای و تصویب هیئت وزیران به تدریج پوشش بیمه صندوق را به ساختمان‌های غیرمسکونی تعمیم دهد.

تبصره- پس از تصویب هیئت وزیران در خصوص آرایه پوشش‌های بیمه‌ای صندوق به واحدهای غیرمسکونی، احکام مرتبط با واحدهای مسکونی در متن این آیین‌نامه به واحدهای غیرمسکونی نیز تعمیم داده می‌شود.

فصل چهارم - نظارت بر انجام تعهدات صندوق

ماده ۱۳- صندوق موظف است در اجرای تکلیف مقرر در ماده (۷) قانون، اطلاعات، گزارش‌ها و مستندات زیر را از طریق سامانه به بیمه مرکزی ارائه نماید:

۱- گزارش بیم‌سنجی (آکچوئری) صندوق مشتمل بر تعیین مجموع تعهدات صندوق، کفایت منابع آن برای ایفای تعهدات و کفایت پوشش‌های اتکایی به صورت سالانه و به‌روزرسانی این گزارش بعد از پرداخت خسارت‌های مالی هر سه ماه یکبار.

۲- اطلاعات مربوط به گزارش‌های موضوع ماده (۹) این آیین‌نامه که مبنای پرداخت خسارت مالی توسط صندوق بوده است، به تفکیک هر حادثه طبیعی و هر واحد مسکونی ظرف یک‌ماه از تاریخ وقوع هر حادثه.

۳- نسخه‌ای از صورت‌های مالی و گزارش عملکرد هیئت عامل در هر سال مالی حداقل یک‌ماه قبل از جلسه هیئت امنای با موضوع رسیدگی به صورت‌های مالی و گزارش عملکرد سالانه.

ماده ۱۴- بیمه مرکزی موظف است پس از دریافت گزارش‌ها و مستندات بندهای (۱)، (۲) و (۳) موضوع ماده (۱۳) این آیین‌نامه، نظرات خود را در رابطه با انجام تعهدات صندوق به هیئت امنای صندوق گزارش نماید.

ماده ۱۵- صندوق موظف است مطابق تبصره (۱) ماده (۱۶) قانون مدیریت بحران کشور، گزارش نحوه مصرف اعتبارات ماده یادشده را در مقاطع زمانی شش ماهه تهیه و به وزارت کشور (سازمان مدیریت بحران کشور) ارائه دهد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

فصل پنجم - پوشش اتکایی بیمه پایه

ماده ۱۶- صندوق موظف است با پرداخت حق بیمه مربوط پوشش‌های اتکایی لازم را از حساب ویژه اخذ نماید. بیمه مرکزی از طریق حساب ویژه موظف است پوشش اتکایی مورد نیاز صندوق را تأمین نماید.

تبصره ۱- نحوه واگذاری پوشش اتکایی بیمه پایه صندوق به حساب ویژه، میزان کارمزد و سایر موضوعات مربوط به موجب دستورالعملی خواهد بود که به پیشنهاد مشترک صندوق و بیمه مرکزی به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد.

تبصره ۲- پس از وقوع حوادث طبیعی، بیمه مرکزی موظف است در چهارچوب قرارداد اتکایی مربوط از محل حساب ویژه، ظرف یک هفته از درخواست صندوق نسبت به پرداخت خسارت مالی سهم حساب ویژه اقدام نماید.

ماده ۱۷- اخذ پوشش اتکایی توسط صندوق از سایر مؤسسات بیمه اتکایی داخل و خارج از کشور بلامانع است. واگذاری به خارج از کشور منوط به اخذ موافقت قبلی از بیمه مرکزی می‌باشد.

فصل ششم - نحوه اداره حساب ویژه

ماده ۱۸- بیمه مرکزی موظف است پس از تصویب اساسنامه صندوق، حساب ویژه موضوع ماده (۵) قانون را به منظور پوشش اتکایی بیمه پایه ایجاد کند. به منظور استقلال مالی و حقوقی حساب ویژه از بیمه مرکزی، شناسه ملی و کد اقتصادی به این حساب تخصیص می‌یابد. بیمه مرکزی موظف است از طریق مرجع ثبت شرکت‌ها اقدامات لازم را در این خصوص به عمل آورد.

ماده ۱۹- هیئت عامل بیمه مرکزی مسئولیت اداره این حساب را برعهده دارد و موظف است گزارش عملکرد سالانه و صورت‌های مالی این حساب را به طور مستقل تنظیم و هم‌زمان با بررسی صورت‌های مالی بیمه مرکزی به مجمع عمومی بیمه مرکزی گزارش نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۲۰- مجمع عمومی بیمه مرکزی مسئول رسیدگی و تصویب بودجه و صورت‌های مالی سالانه این حساب می‌باشد.

ماده ۲۱- سازمان حسابرسی مسئول رسیدگی به صورت‌های مالی سالانه حساب ویژه است. صورت‌های مالی سالانه حساب ویژه یک ماه قبل از تشکیل مجمع عمومی بیمه مرکزی تسلیم سازمان مذکور خواهد شد تا آن سازمان گزارش خود را درباره آن تهیه و ضمن اظهار نظر به مجمع عمومی بیمه مرکزی تسلیم کند.

ماده ۲۲- نحوه سرمایه‌گذاری منابع حساب ویژه، تابع ماده (۱۲) قانون است.

ماده ۲۳- منابع حساب ویژه عبارتند از:

۱- دوازده درصد (۱۲٪) از محل اعتبار موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت با تخصیص صددرصد (۱۰۰٪) که سالانه در این حساب تودیع می‌شود.

۲- مبالغ پرداختی از محل ماده (۸) قانون.

۳- حق بیمه‌های دریافتی از صندوق و کارمزد مربوط به واگذاری‌ها.

۴- درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها.

ماده ۲۴- مازاد درآمد بر هزینه هر دوره مالی حساب ویژه، سود ویژه سالانه بیمه مرکزی تلقی نمی‌شود و مشمول پرداخت مالیات بر درآمد عملکرد نمی‌باشد و به عنوان اندوخته به دوره بعد منتقل می‌شود.

ماده ۲۵- برداشت از منابع بیمه مرکزی بابت تعهدات حساب ویژه ممنوع است و جبران کسری منابع این حساب تابع ضوابط ماده (۸) قانون می‌باشد.

محمد محبیر

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رییس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رییس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رییس جمهور، معاونت امور مجلس رییس جمهور، معاونت اجرایی رییس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.